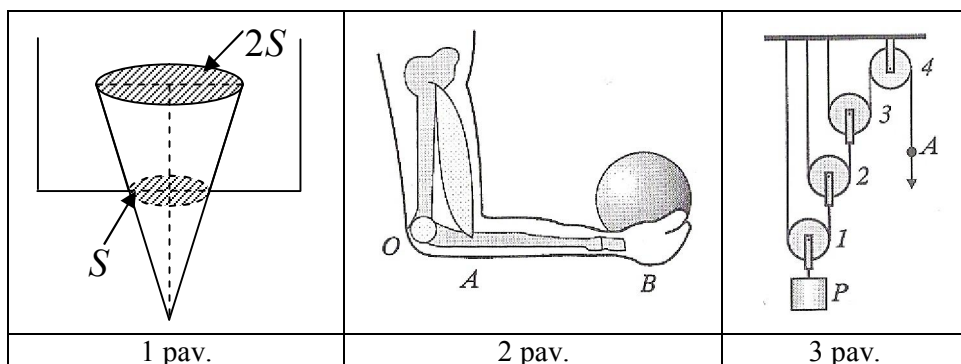

FIZIKOS OLIMPAS
2011-2012 MOKSLO METŲ I KETVIRČIO NAMŲ DARBAI
I KURSO MOKSLEIVIAMS

1. Vienodos masės rutulys ir kubas guli ant grindų. Abu kūnai pakeliami iki lubų. Kuriuo atveju atliktas didesnis darbas?
2. Sija, kurios masė M , o ilgis L guli ant žemės. Koks turi būti atliktas darbas norint ją pastatyti stačiai?
3. Į indą, kuris yra stačiakampio gretasienio formos, įpilta tankio ρ skysčio. Kiek pakils to skysčio lygis inde, jei į jį įmesime neskestantį m masės kūną? Indo dugno plotas S .
4. Įvertinkite atmosferos masę ir ją sudarančių molekulių skaičių. Reikiamus parametrus pasirinkite patys.
5. Indo dugne yra S ploto apskrita skylė. Ši skylė užkemšama kūgio formos kamščiu, kurio dugno plotas yra $2S$ (1 pav.). Apskaičiuoti, koks gali būti didžiausias kamščio tankis, kad pilant į indą vandenį, kamštis būtų iškeltas.
6. Eksperimentinė užduotis. Apskaičiuokite savo (arba savo draugės, tėčio etc) rankos naudingumo koeficientą keliant daiktą taip, kaip pavaizduota 2 pav. Reikiamus parametrus pasirinkite patys. Detaliai aprašykite, kokius dydžius ir kaip matavote bei gautus rezultatus.
7. Iš šulinio keliamas pilnas kibiras vandens. Kibiro masė 1 kg , o tūris – 10 l .
  - a. Kokia minimalia jėga reikia veikti prie veleno, kurio skersmuo 20 cm , pritvirtintą 40 cm ilgio rankeną, kad kibirą pavyktų iškelti?
  - b. Kaip priklauso kibiro greitis nuo laiko, jei rankena veikiama 60 N jėga? Priklausomybę pateikti analitiškai ir grafiškai.
  - c. Per kiek laiko kibiras bus iškeltas iš šulinio, jei velenas įtaisytas 5 m virš vandens paviršiaus?
  - d. Per keletą metų kibiras surūdijo ir jo dugne atsirado skylė, pro kurią vanduo srūva $5 \text{ cm}^3/\text{s}$ greičiu. Kaip šiuo atveju atrodys kibiro greičio priklausomybė nuo laiko? Priklausomybę pateikti grafiškai drauge su b. dalies grafiku.
8. Svertą, kurio masė 5 kg , atrama dalina santykiu $1:2$. Kiek kartų laimime jėgos šiuo mechanizmu keldami 30 kg masės krovinį, jei sverto galą veikiame 30° į jį nukreipta jėga?
9. Skridinių sistema keliamas 10 kg masės krovinys (3 pav.).
  - a. Kokia jėga reikia veikti virvę taške A, kad krovinys kiltų tolygiai, jei nepaisoma trinties ir skridinių masės?
  - b. Kokia jėga reikia veikti virvę taške A, jei trinties jėga kiekviename skridinyje vienoda ir lygi $0,5 \text{ N}$, o skridinių masės yra tokios: pirmojo skridinio masė lygi 100 g , antrojo – 200 g , trečiojo – 300 g , o ketvirtojo – 400 g ?
  - c. Į kokį aukštį pakils krovinys, jei trečiasis skridinys pakils į 1 m aukštį?
  - d. Kokią galią turi išvystyti jėga, veikianti taške A, kad krovinys per 1 s pakiltų į $0,25 \text{ m}$ aukštį? Trinties ir skridinių masės nepaisykite.
  - e. Koks įrenginio naudingumo koeficientas? Apskaičiuokite du atvejus – įskaitant trintį bei skridinių mases bei jų neįskaitant.
10. Į 400 J/K šiluminės talpos indą, kuriame yra 2 l 20°C temperatūros vandens, buvo įmestas 2 kg nikelio gabalas, įkaitintas iki 800°C temperatūros. Vanduo įkaito iki 50°C . Kuri vandens dalis išgaravo?

- Sprendimus rašykite kompiuteriu (.pdf) ir siųskite povilasjakstas@yahoo.co.uk arba rašykite ranka ir siųskite adresu:

Fizikos Olimpas
Saulėtekio al. 9, III rūmai, 200 kab.
10222 Vilnius
Vytautui Jakštui

- Sprendimus prašau atsiųsti nurodytais terminais: 1-10 uždaviniai ne vėliau kaip iki **2011 m. rugpjūčio 20 dienos**.
- 11-20 uždaviniai bus paskelbti FO internetinėje svetainėje 2011 m. rugpjūčio 1 d.
- Jei kyla neaiškumų dėl uždavinių sąlygos, klauskite povilasjakstas@yahoo.co.uk arba diskutuokite FO forume <http://www.olimpas.lt/cgi-bin/nuomones.cgi>, šiuo atveju iškilusias problemas ir atsakymus į jas matysite visi.